

FAQ: Vad innebär lagen om hållbarhetsrapportering?

Om lagen

Mitt företag upprättar redan hållbarhetsrapport sedan tidigare, behöver vi bry oss om den nya lagen?

Ja. Företag som upprättar hållbarhetsrapport sedan tidigare måste säkerställa att rapporten uppfyller lagens krav. I och med att rapporteringen blir lagstadgad gäller en rad formella krav på rapporteringen som inte funnits tidigare. Ett exempel är att det införs en tidsfrist för när rapporten senast måste vara upprättad som sammanfaller med den som gäller för årsredovisningen.

Andra frågor att ta ställning till är till exempel:

- Täcker rapporten in alla fyra rapporteringsområden?
- Finns det med en beskrivning av väsentliga risker?
- Har vi inkluderat centrala resultatindikatorer?
- Om hållbarhetsrapporten upprättas separat, finns det en hänvisning i årsredovisningen till rapporten?
- Täcks alla koncernföretag in av rapporten?
- Behövs en separat rapport för moderbolaget?

När börjar de nya kraven gälla?

Lagen tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2016. Ett företag som har kalenderår som räkenskapsår ska därmed upprätta hållbarhetsrapport för första gången räkenskapsåret 2017. Företag med brutet räkenskapsår upprättar hållbarhetsrapport det räkenskapsår som inleds under 2017.

Var är de nya lagreglerna införda?

De nya kraven på hållbarhetsrapportering är införda i årsredovisningslagen. Där ingår sedan tidigare bestämmelser om den information som ska framgå av företags finansiella rapportering.

Finns det några skillnader mellan EU-direktivet om hållbarhetsrapportering och den svenska lagen?

EU:s medlemsstater är skyldiga att genomföra EU-direktiv i den nationella lagstiftningen. I Sverige har direktivet gett upphov till nya bestämmelser i den svenska årsredovisningslagen som ska följas av svenska företag. Det räcker därför med att läsa den svenska lagstiftningen för att uppfylla direktivets krav.

Medlemsstaterna kan om de så vill utöka direktivets bestämmelser om hållbarhetsrapport. I Sverige har regeringen valt att utöka kravet på hållbarhetsrapport till att omfatta betydligt fler företag än vad som följer av direktivet. Däremot har lagstiftaren valt att lägga sig mycket nära de formuleringar som finns i direktivet vad avser hållbarhetsrapportens innehåll.

Vad gäller i andra EU-länder?

Medlemsstaterna kan om de så vill utöka direktivets bestämmelser om hållbarhetsrapport. Eftersom implementeringen av direktivet fortfarande pågår vet vi ännu så länge lite om hur andra medlemsstater valt att genomföra bestämmelserna. Svenska företag som med dotterföretag med säte i andra EU-länder bör göra en kartläggning av vad som gäller i de länder där koncernen är etablerad.

Kravens omfattning

Vilka företag är skyldiga att upprätta hållbarhetsrapport?

Företag som uppfyller mer än ett av följande villkor ska upprätta hållbarhetsrapport:

1. Medelantalet anställda har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren överstigit 250.
2. Balansomslutningen har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 175 miljoner kronor.
3. Nettoomsättningen har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 250 miljoner kronor.

Villkoren avser den legala enheten och baseras på rapporterade siffror i årsredovisningen.

Undantag: Dotterföretag som omfattas av en hållbarhetsrapport för koncernen som är upprättad i enlighet med lagens krav behöver inte själva upprätta en individuell rapport.

Omfattas alla associationsformer?

Kravet på hållbarhetsrapport gäller de företag som omfattas av årsredovisningslagen (eller motsvarande lag för finansiella företag) och är således inte kopplat till associationsform. Det innebär att även t.ex. stiftelser, ideella föreningar och handelsbolag omfattas i den mån de överstiger villkoren.

Vilka företag ska upprätta hållbarhetsrapport för koncernen?

Följande moderföretag ska upprätta hållbarhetsrapport för koncernen:

- Moderföretag som individuellt uppfyller villkoren för att upprätta hållbarhetsrapport ska utöver den individuella rapporten även upprätta en hållbarhetsrapport för koncernen.
- Moderföretag som emitterat aktier eller skuldebrev som är upptagna till handel på en reglerad marknad (börs eller motsvarande) och som på koncernnivå uppfyller mer än ett av följande villkor:
  1. Medelantalet anställda har under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren överstigit 250.
  2. Balansomslutningen har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 175 miljoner kronor.
  3. Nettoomsättningen har för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren uppgått till mer än 250 miljoner kronor.

Undantag: Moderföretag som självt är dotterföretag och som omfattas av en hållbarhetsrapport för koncernen som har upprättats av ett överordnat moderföretag och uppfyller lagens krav.

Ska ett dotterföretag som ingår i en koncern upprätta hållbarhetsrapport?

Ett dotterföretag som ingår i en koncern behöver inte upprätta hållbarhetsrapport om den rapport som upprättas för koncernen uppfyller lagens krav.

Ett dotterföretag som inte upprättar hållbarhetsrapport ska upplysa om det i en not till årsredovisningen. I noten ska uppgifter lämnas om namn, organisationsnummer och säte för det överordnade moderföretag som upprättar hållbarhetsrapport för koncernen.

Dotterföretag till moderföretag med säte i tredje land (dvs. moderföretag som har sitt säte utanför EES) bör säkerställa att den rapport som upprättas på koncernnivå uppfyller de krav som den svenska lagen (EU-direktivet) ställer. Om hållbarhetsrapporten för koncernen inte uppfyller dessa krav måste en individuell hållbarhetsrapport upprättas för dotterföretaget.

Offentliggörande, tidsfrister m.m.

Var ska hållbarhetsrapporten offentliggöras?

Hållbarhetsrapporten ingår som en del av förvaltningsberättelsen i årsredovisningen och ska offentliggöras tillsammans med och på samma sätt som årsredovisningen.

Aktiebolag offentliggör årsredovisningen genom att skicka in den till Bolagsverket. Noterade bolag omfattas dessutom av de krav på offentliggörande av information som gäller på värdepappersmarknaden och som exempelvis innebär att årsredovisningen ska spridas till marknaden inom fyra månader från räkenskapsårets utgång.

Ett företag kan även välja att upprätta och offentliggöra hållbarhetsrapporten som en separat handling skild från årsredovisningen. Detta ska i så fall anges i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.

När ska hållbarhetsrapporten vara färdigställd?

Hållbarhetsrapporten ska offentliggöras inom samma tidsfrist som årsredovisningen. I ett aktiebolag måste hållbarhetsrapporten vara färdig när årsredovisningen ska överlämnas till revisorerna, dvs. sex veckor innan ordinarie bolagsstämma.

För hållbarhetsrapporter som upprättas separat gäller samma tidsfrister som för hållbarhetsrapport som ingår i årsredovisningen, dvs. en separat upprättad hållbarhetsrapport ska överlämnas till revisorerna tillsammans med årsredovisningen.

Vad händer om rapporten inte upprättas i tid?

Om rapporten inte är upprättad i tid är årsredovisningen formellt sett inte färdigställd. Revisorn kan inte heller lämna något uttalande. Det gäller oavsett om rapporten är en del av årsredovisningen eller upprättas som en separat handling.

Om årsredovisningen i ett aktiebolag inte lämnas till Bolagsverket i tid drabbas bolaget av en förseningsavgift.

Kan hållbarhetsrapporten ingå i årsredovisningen?

Ja. Huvudregeln är att hållbarhetsrapporten ingår i årsredovisningen som en del av förvaltningsberättelsen.

Ska hållbarhetsinformation ingå i delårsrapporteringen?

Nej. Det finns inte något krav på att lämna hållbarhetsinformation på delårsbasis.

Vilket språk ska hållbarhetsrapporten upprättas på?

En hållbarhetsrapport som ingår i årsredovisningen ska vara avfattas på svenska. Det finns inte någon språkregel för hållbarhetsrapporter som är upprättade som en separat handling. Enligt förarbetena framstår det dock som "naturligt" att även en sådan rapport avfattas på svenska.

Det finns inte heller något språkkrav för en separat rapport som upprättas på koncernnivå. Ett svenskt dotterföretag kan därför tillgodoräkna sig ett utländskt moderbolags hållbarhetsrapport under förutsättning att den uppfyller lagkraven, oavsett vilket språk rapporten är upprättad på.

Ska hållbarhetsrapporten undertecknas?

En hållbarhetsrapport som ingår i årsredovisningen undertecknas som en del av årsredovisningen av samtliga styrelseledamöter och den verkställande direktören (i den mån företaget är ett aktiebolag). En hållbarhetsrapport som upprättas separat behöver inte undertecknas.

Vem ansvarar för hållbarhetsrapporten?

Ansvarig för upprättande av hållbarhetsrapporten är företagets ledningsorgan. Vem eller vilka som utgör företagets ledningsorgan beror på associationsformen.

Rapportens innehåll

Vad ska hållbarhetsrapporten innehålla?

Hållbarhetsrapporten ska innehålla s.k. hållbarhetsupplysningar. Upplysningar ska lämnas i frågor som rör följande fyra områden:

- Miljö
- Sociala förhållanden och personal
- Respekt för mänskliga rättigheter
- Motverkande av korruption

I rapporten ska följande anges/beskrivas:

1. Företagets affärsmodell.
2. Den policy som företaget tillämpar i de fyra frågorna, inklusive de granskningsförfaranden som har genomförts.
3. Resultatet av den policy som tillämpas i frågorna.
4. De väsentliga risker som rör frågorna.
5. Hur företaget hanterar riskerna.
6. Centrala resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten.

När det är lämpligt ska rapporten hänvisa till och förklara de belopp som tas upp i andra delar av årsredovisningen.

Om företaget har tillämpat särskilda riktlinjer vid upprättandet av rapporten (exempelvis GRI) ska det anges.

Om företaget inte tillämpar någon policy på ett eller flera av de fyra områdena ska skälen för detta beskrivas.

Vad omfattas av området sociala förhållanden och personal?

Området är inte definierat men i förarbetena till lagen anges ett antal exempel på vad uppgifterna om sociala förhållanden och personal kan innehålla information om:

- Jämställdhet.
- Tillämpning av Internationella arbetsorganisationens konventioner.
- Arbetsvillkor.
- Social dialog.
- Information och samråd med arbetstagare.
- Fackföreningars rättigheter.
- Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen.
- Dialog med lokala grupper.
- Åtgärder för att säkerställa skydd och utveckling av lokala grupper.

Vad omfattas av området miljö?

Av förarbetena till lagen framgår att uppgifterna om miljö omfattar aktuella och förutsägbara konsekvenser av företagets verksamhet på miljön och på hälsa och säkerhet.

Det lämnas också ett antal exempel på vad de uppgifter om miljö som lämnas i hållbarhetsrapporten kan innehålla information om:

- Användning av energi från förnybara och icke-förnybara källor
- Växthusgasutsläpp
- Vattenanvändning
- Luftföroreningar
- Användning av mark.
- Klimatpåverkan.

Det framgår av förarbetena att det är *naturligt* att företag i sin rapportering förhåller sig till beslutade hållbarhetsmål, exempelvis de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen och generationsmålet.

Exakt vilka hållbarhetsupplysningar ska ingå i rapporten? Hur omfattande är upplysningsskyldigheten?

Ett företag ska lämna de hållbarhetsupplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning och resultat och konsekvenserna av verksamheten på de fyra områdena. Det framgår av förarbetena att omfattningen av upplysningsskyldigheten ska avgöras med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet och vad som är relevant. Verksamhetens art ska tillmätas stor betydelse i bedömningen.

Varje företag måste alltså själv göra en bedömning och ett urval av de hållbarhetsupplysningar som är relevanta att lämna. Bedömningen ska göras med utgångspunkt i vad som kan antas vara relevant för företagets intressenter. Vilka dessa intressenter är blir föremål för företagets egna bedömning.

Exempel på faktorer som kan ha betydelse för urvalet är:

- Företagets storlek
- Branschtillhörighet
- Underleverantörer och andra affärsförbindelser
- Antal anställda
- Produkter och tjänster
- Internationell verksamhet
- Marknadsnärvaro

Hur ska affärsmodellen beskrivas?

Årsredovisningen innehåller i många fall redan en beskrivning av företagets verksamhet, inbegripet affärsmodellen. Den information om affärsmodell som lämnas i hållbarhetsrapporten kan vara kortfattad och hänvisa till en beskrivning på ett annat ställe i årsredovisningen.

Enligt förarbetena till den nya lagen bör beskrivningen av företagets affärsmodell "naturligen relatera till aktuella hållbarhetsfrågor".

Vad menas med policy i hållbarhetsfrågor? Finns det några exempel på policies?

En policy kan beskrivas som de grundprinciper som gäller för företagets handlande.

Även om ett företag inte tagit fram någon egen företagsspecifik policy kan de befintliga avtal, standarder och överenskommelser som följs beskrivas. Ett exempel på området personal kan exempelvis vara de kollektivavtal som företaget ingått och som omfattar anställda. Ett annat exempel är standarden för Miljöledningssystem ISO 14001. FN Global Compact är ett exempel på en internationell överenskommelse på hållbarhetsområdet.

Mitt företag saknar policy på ett område, måste vi införa en?

Ett företag kan välja att inte ha någon policy på ett eller flera av områdena. Företaget ska i så fall tydligt ange skälen för det i hållbarhetsrapporten. Med skäl avses företagets motivering till att inte tillämpa någon policy. Motiveringen antas utgå från de överväganden som görs i fråga om bedömningen av risker i verksamheten. Ett företag som bedömer att det inte finns väsentliga risker för korruption kopplade till verksamheten kan exempelvis välja att inte ha någon policy på området. Den motivering som lämnas bör knyta an till riskbedömningen.

Även om företaget inte har någon policy på ett hållbarhetsområde kan det finnas centrala resultatindikatorer kopplade till det området. En motivering till avsaknad av policy kan underbyggas av centrala resultatindikatorer.

Vad är ett granskningsförfarande och hur kan det beskrivas?

I den engelska versionen av direktivet används begreppet due diligence-granskning. I Sverige brukar det användas för att beteckna den företagsbesiktning som görs inför exempelvis en överlåtelse. I det här sammanhanget avses med granskningsförfarande de styrmedel, rutiner och system företaget tillämpar för att kontrollera och följa upp att de policies som tillämpas på hållbarhetsområdet följs.

Informationen om granskningsförfaranden bör när det är relevant innehålla information om de åtgärder som vidtas för att granska leverantörs- och underleverantörskedjor så att det går att identifiera, förebygga och mildra faktiska och potentiella negativa konsekvenser. Informationen kan exempelvis beskriva hur företaget undersöker och följer upp miljöfrågor och arbetsförhållanden hos leverantörer eller affärspartners.

Hur ska man rapportera om resultatet av en policy?

För att kunna rapportera om resultatet av en policy måste företaget kontinuerligt följa upp och analysera hur den tillämpade policyn efterlevs och vilken verkan den har. Det omfattar även en redogörelse för de åtgärder som vidtagits med anledning av policyn.

Ett exempel på personalområdet är att rapportera om en årlig arbetsmiljöenkät som riktar sig till företagets personal och de åtgärder som vidtagits med anledning av resultatet av enkäten.

Hur långt i värdekedjan ska riskbedömningen sträcka sig?

Det finns inte någon egentlig gräns för hur omfattande den analys av konsekvenser av företagets verksamhet som ska ligga till grund för riskbedömningen och de hållbarhetsupplysningar som bör lämnas ska vara. Det framgår av förarbetena att risker för negativa konsekvenser kan uppstå genom företagets egna verksamhet eller vara kopplade till dessa aktiviteter. När det är relevant ska upplysningar om förväntade negativa effekter kopplade till företagets affärsförbindelser (inklusive underleverantörer), produkter och tjänster beaktas.

Vid bedömningen om en risk är relevant bör det sakliga sambandet mellan identifierade konsekvenser och företagets verksamhet beaktas. Ett företag bör även med utgångspunkt i den egna situationen göra en avvägning av relevanta risker och vad som är möjligt att rapportera om. Eventuella hinder för att ta fram information som bedöms vara relevant men som av olika skäl inte går att ta fram bör anges.

Vilka upplysningar bör lämnas om hantering av risker?

Upplysningar om hantering av risker kan omfatta åtgärder som vidtagits för att förhindra olika negativa konsekvenser av verksamheten. Det kan röra sig om nya arbetsrutiner, utbildningsinsatser, arbetsmiljöprogram, avfallshantering etc.

Vad är en central resultatindikator?

Med resultatindikatorer avses i regel någon form av kvantifierade uppgifter av icke-finansiell natur som är relevanta för verksamheten. De kan jämföras med de finansiella nyckeltal som ofta lämnas i årsredovisningen. Kvantifierade uppgifter kopplade till utveckling, ställning och resultat gör det lättare att följa verksamheten över tid. De kan också göra det möjligt att jämföra olika företag med varandra. Det finns dock inte något generellt krav på att sifferupplysningar ska lämnas i hållbarhetsrapporten.

Resultatindikatorerna kan visa mål och resultat i fråga om utsläpp, avfall och energianvändning. Det kan exempelvis röra sig om koldioxidutsläpp för elförbrukning, transporter och tjänsteresor. För ett tillverkningsföretag kan de vara andelen förnybart förpackningsmaterial. Även urvalet av leverantörer och avtalspartner baserat på hållbarhetsaspekter kan vara en central resultatindikator. Exempel på personalområdet är arbetsskadefrekvens och personalomsättning.

Ett företag kan ha en central resultatindikator även på områden där det inte finns någon policy.

Kan man avstå från att lämna upplysningar?

Ett företag kan inte helt avstå från att lämna hållbarhetsrapport av affärsmässiga skäl.

Upplysningar om förestående utveckling eller frågor som är under förhandling om ett offentliggörande kan dock utelämnas om de kan antas skada företagets marknadsposition allvarligt. Ett sådant utelämnande får inte hindra förståelsen av företagets utveckling, ställning eller resultat eller konsekvenserna av dess verksamhet.

Riktlinjer och normer för hållbarhetsrapportering

Vilka riktlinjer finns det för hållbarhetsrapportering?

Det finns några icke-bindande regelverk för hållbarhetsrapportering. Exempel är EU:s miljölednings- och revisionsordning (Emas), FN:s Global Compact-initiativ, ISO 26000, Integrated Reporting (IR) och Global Reporting Initiative (GRI). GRI har även branschspecifika standarder.

EU Kommissionen ett uppdrag att ta fram icke-bindande riktlinjer för hållbarhetsrapportering enligt direktivet. Det arbetet är ännu inte färdigt.

Finns det någon svensk normgivning som specificerar lagkraven?

Nej, det finns inte några svenska normer för hållbarhetsrapportering.

Bokföringsnämnden är regeringens expertmyndighet på redovisningsområdet. De har i uppgift att ge ut allmänna råd och är uttolkare av god redovisningssed i Sverige. Bokföringsnämndens vägledning om årsredovisning och koncernredovisning K3 innehåller ännu så länge inte några allmänna råd om hållbarhetsrapport. K3 förväntas uppdateras med anledning av lagändringarna under 2017.

Uppfyller man lagkraven om man upprättar hållbarhetsrapport i enlighet med GRI G4?

Vare sig den svenska lagstiftaren eller EU Kommissionen har uttalat sig om att en hållbarhetsrapport som upprättas i enlighet med GRI G4 uppfyller direktivets/lagens krav.

Den terminologi som används i GRI G4 motsvarar inte direkt den terminologi som används i lagen. GRI G4 täcker dock in de hållbarhetsområden som företag ska rapportera om enligt lagen, dvs. miljö, personal och sociala frågor, mänskliga rättigheter och antikorruption. GRI har dessutom själva på sin hemsida gjort bedömningen att en hållbarhetsrapport upprättad i enlighet med GRI G4 motsvarar de krav som ställs i direktivet.

Revision och kontroll av hållbarhetsrapporten

Ska hållbarhetsrapporten granskas av revisorn?

Nej. Revisorn ska endast lämna ett uttalande om att hållbarhetsrapporten har upprättats eller inte. För att ett sådant uttalande ska kunna lämnas måste revisorn utföra en kontroll.

Innebörden av kontrollen har lämnats till självregleringen. Det innebär att revisorsorganisationen FAR ska ta fram riktlinjer för kontroll av att en hållbarhetsrapport har upprättats. Kravet på kontroll av revisorn liknar det som idag gäller ifråga om den bolagsstyrningsrapport som ska ingå i förvaltningsberättelsen i noterade företag.

Reglerna om revisorns kontroll av hållbarhetsrapporten gäller oavsett om den upprättas som en separat rapport eller som en del av årsredovisningen. Om rapporten upprättas separat ska revisorns yttrande i fråga om kontrollen fogas till rapporten.

Kan man låta hållbarhetsrapporten omfattas av revisorsgranskning?

Ja. Många företag väljer att låta hållbarhetsrapporten omfattas av s.k. översiktlig granskning.

Vad ska revisorn yttra sig om?

Revisorn ska uttala sig om att hållbarhetsrapporten har upprättats eller inte. Om rapporten upprättas separat ska revisorns yttrande i fråga om kontrollen fogas till rapporten.

Kontrolleras hållbarhetsrapporten på något annat sätt än av revisorn?

Nej. Utöver revisorns kontroll av om hållbarhetsrapporten har upprättats görs ingen annan uppföljning av om lagens krav har följts. Registreringsmyndigheten för aktieföretag Bolagsverket gör i vissa fall en avstämning av att alla delar av årsredovisningen har skickats in och att den är undertecknad. I den del något saknas anses årsredovisningen inte inskickad. Bolaget får då betala en förseningsavgift.